

IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII COMPETENȚELOR PRACTICE LA ELEVII MICI ÎN DOMENIUL SOCIOUMANIST

*Florica Cristina Nedelcu, drd.
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău*

THE IMPORTANCE OF THE DEVELOPMENT OF PRACTICAL COMPETENCES FOR YOUNG STUDENTS IN THE SOCIO-HUMANISTIC DOMAIN

*Florica Cristina Nedelcu, PhD candidate,
“Ion Creanga” State Pedagogical University of Chisinau,
ORCID 0000-0003-4480-461X
savacristina79@yahoo.com*

CZU: 373.3.016

DOI: 10.46727/c.v1.24-25-03-2023.p279-284

Abstract. In the current context of education, the development of practical skills for young students is considered a priority. Specifically, in the socio-humanistic domain, these skills are essential for fostering critical thinking and understanding of social and cultural issues. The purpose of this article is to present the importance of developing practical skills in the socio-humanistic domain for young students. To achieve this aim, the pedagogical methods and techniques suitable for developing these skills will be discussed, including practical activities and authentic learning experiences. Additionally, concrete examples of such activities will be provided to illustrate how the development of practical skills can improve students' performance and contribute to their formation as active and responsible citizens. Finally, the article's conclusions underline the importance of the active involvement of teachers in the development of practical skills for young students and the need for an integrated approach to education that considers the socio-humanistic aspects of learning.

Keywords: practical skills, the socio-humanistic domain, importance, pedagogical methods and techniques, authentic learning, teachers.

În lumea modernă, competențele practice devin din ce în ce mai importante pentru dezvoltarea unor indivizi capabili să facă față provocărilor vieții de zi cu zi. În special, la elevii mici, dezvoltarea acestor competențe este esențială pentru a-i pregăti pentru viitorul lor.

În acest articol, vom discuta importanța dezvoltării competențelor practice la elevii mici în domeniul socio-umanist.

Dezvoltarea competențelor practice la elevii mici poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării lor generale, în special în domeniul socio-umanist. Aceste competențe includ abilități practice, cum ar fi comunicarea, interacțiunea socială, rezolvarea problemelor și gândirea critică.

În acest sens, profesorii și educatorii pot juca un rol important în dezvoltarea acestor competențe la elevii mici. Prin încurajarea elevilor să participe la activități practice, cum ar fi jocurile de rol, dezbaterile sau proiectele de cercetare, aceștia pot dezvolta abilități precum ascultarea activă, argumentarea, interpretarea informațiilor și respectul pentru opinii diferite.

Dezvoltarea competențelor practice în domeniul socio-umanist poate aduce numeroase beneficii elevilor mici. În primul rând, aceste competențe le pot ajuta să își dezvolte o mai mare încredere în sine și să fie mai siguri în comunicarea cu ceilalți. De asemenea, dezvoltarea acestor competențe poate îmbunătăți capacitățile elevilor de a rezolva probleme și de a lua decizii în situații complexe, ceea ce le va fi de ajutor în viața de zi cu zi. Pe lângă aceste beneficii individuale, dezvoltarea competențelor practice în domeniul socio-umanist poate aduce beneficii și comunității. Elevii care sunt învățați să își exprime punctele de vedere, să se respecte unii pe alții și să colaboreze într-un mod constructiv vor fi capabili să contribuie pozitiv la societate.

Prin încurajarea elevilor să participe la activități practice și prin promovarea unui mediu de învățare care le permite să își exprime ideile și opiniile, profesorii și educatorii pot juca un rol esențial în dezvoltarea acestor competențe. Dezvoltarea acestor competențe nu numai că va aduce beneficii individuale pentru elevi, dar va putea contribui și la crearea unei societăți mai bune și mai armonioase.

O modalitate eficientă de a dezvolta competențele practice la elevii mici este prin intermediul activităților practice care să îi implice învățarea prin experiență. Aceste activități pot varia de la jocuri de rol la proiecte de cercetare, de la simulări la dezbateri. Un exemplu de activitate prin care se poate dezvolta competența de comunicare este jocul de rol. În timpul acestui joc, elevii pot fi împărțiți în grupuri, fiecare grup jucând un rol diferit, precum un profesor, un elev sau un părinte. Această activitate le permite elevilor să își dezvolte abilitățile de comunicare și să exerseze exprimarea și ascultarea opiniei celorlalți.

O altă activitate eficientă este proiectul de cercetare, care îi poate ajuta pe elevi să își dezvolte abilitățile de gândire critică. În cadrul acestui proiect, elevii trebuie să investigheze un subiect specific și să își exprime opinia pe baza informațiilor culese. Această activitate îi poate ajuta pe elevi să își îmbunătățească abilitățile de interpretare a datelor și de analiză.

Experiența de voluntariat este o altă modalitate prin care se pot dezvolta competențele practice la elevii mici. Acest tip de experiență poate oferi elevilor oportunitatea de a-și dezvolta abilitățile sociale și de a se implica activ în comunitatea lor. Prin intermediul experienței de voluntariat, elevii pot dezvolta competențe precum empatia, respectul, compasiunea și grija față de ceilalți. În timpul experienței de voluntariat, elevii pot ajuta la organizarea de evenimente în comunitate sau pot lucra cu persoane în vârstă sau cu persoane cu nevoi speciale.

Dezvoltarea competențelor practice în domeniul socio-umanist poate aduce numeroase beneficii pentru elevi. Aceste beneficii includ:

- Îmbunătățirea abilităților de comunicare și de relaționare: Elevii care își dezvoltă abilitățile de comunicare și relaționare vor fi mai capabili să se exprime și să interacționeze cu ceilalți într-un mod pozitiv.
- Îmbunătățirea abilităților de gândire critică: Dezvoltarea abilităților de gândire critică îi poate ajuta pe elevi să fie mai capabili să analizeze informațiile și să ia decizii în situații complexe.
- Dezvoltarea abilităților de colaborare: Activitățile practice și experiențele de voluntariat pot ajuta elevii să învețe să lucreze împreună și să colaboreze pentru atingerea unui obiectiv comun.
- Creșterea încrederii în sine: Atunci când elevii își dezvoltă abilități practice și își demonstrează abilitățile în fața altora, pot dobândi o mai mare încredere în propria lor capacitate.
- Crearea unui sentiment de apartenență: Activitățile practice și experiențele de voluntariat pot ajuta elevii să se simtă conectați cu comunitatea lor și să înțeleagă importanța contribuției lor la aceasta.

Implicarea profesorilor și educatorilor în dezvoltarea competențelor practice la elevii mici este esențială pentru succesul acestora. Aceștia pot juca un rol important în selectarea activităților practice și experiențelor de voluntariat care să se potrivească cel mai bine nevoilor și intereselor elevilor. De asemenea, profesorii și educatorii pot oferi feedback elevilor pentru a-i ajuta să își dezvolte abilitățile și pot crea oportunități pentru ca elevii să își demonstreze abilitățile în fața altora.

În plus, implicarea părinților în dezvoltarea competențelor practice este de asemenea importantă. Părinții pot susține eforturile elevilor în dezvoltarea abilităților practice prin implicarea în activitățile școlare și prin crearea unui mediu de învățare pozitiv acasă.

Disciplinele istorie, educație civică, cunoașterea mediului și religie pot juca un rol important în dezvoltarea competențelor practice la elevii mici în domeniul socio-umanist. În cadrul disciplinei istorie, elevii pot învăța despre evenimente istorice importante și despre modul în care acestea au influențat societatea. În același timp, prin activități practice, elevii pot să învețe cum să identifice și să evalueze sursele de informație istorică, să creeze prezentări și să ia parte la dezbateri despre evenimente istorice.

Disciplina educație civică poate ajuta elevii să învețe despre sistemul politic și despre rolul lor ca cetățeni responsabili. Prin activități practice, elevii pot învăța cum să ia parte la procesul democratic, să identifice problemele din comunitatea lor și să găsească soluții pentru acestea.

Cunoașterea mediului poate ajuta elevii să înțeleagă importanța protejării mediului înconjurător și să învețe cum să ia măsuri pentru a-l proteja. Activitățile practice în această disciplină pot include vizite în natură, analizarea și înțelegerea diferitelor aspecte ale ecosistemului și dezvoltarea de proiecte care să contribuie la protejarea mediului.

Disciplina religie poate ajuta elevii să învețe despre valorile și tradițiile culturale, precum și despre toleranța și respectul față de diferitele credințe religioase. Activitățile practice în această disciplină pot include discuții și dezbateri despre aspecte legate de religie, precum și participarea la evenimente religioase pentru a înțelege mai bine aceste valori și tradiții.

În general, disciplinele socio-umane pot oferi oportunități excelente pentru dezvoltarea competențelor practice la elevii mici. Prin integrarea activităților practice în procesul de învățare, elevii pot să își dezvolte abilitățile practice și să înțeleagă mai bine cum acestea se aplică în viața de zi cu zi. În același timp, profesorii și educatorii pot juca un rol important în selectarea activităților practice potrivite și în susținerea elevilor în dezvoltarea competențelor practice.

Pentru a dezvolta competențele practice la elevii mici în domeniul socio-umanist, există o varietate de modalități și resurse didactice disponibile. Pentru a fi eficiente, aceste activități ar trebui să fie planificate și implementate într-un mod sistematic și structurat, astfel încât elevii să poată învăța să aplice cunoștințele într-un mod coerent. De asemenea, sunt disponibile și o serie de resurse didactice care pot fi utilizate în procesul de învățare. Acestea pot include manuale școlare, fișe de lucru, jocuri educaționale, instrumente digitale și materiale multimedia. Pentru a fi eficiente, aceste resurse ar trebui să fie adaptate nevoilor elevilor și să fie selectate cu grijă de către profesori și educatorii implicați.

În ceea ce privește disciplina istorie, profesorii pot utiliza jocuri de rol, simulări și proiecte care să ajute elevii să înțeleagă mai bine evenimentele istorice și să învețe cum să ia decizii bazate pe fapte. De asemenea, vizitele la muzee și monumente istorice pot fi o modalitate excelentă de a învăța prin experiență și de a descoperi importanța istoriei în viața noastră de zi cu zi.

Pentru disciplina educație civică, profesorii pot utiliza jocuri de rol și simulări care să ajute elevii să înțeleagă procesul democratic și să învețe cum să ia parte activă la viața comunității. De asemenea, resursele online și platformele digitale pot fi utilizate pentru a facilita comunicarea între elevi și pentru a le permite să ia decizii bazate pe argumente și fapte.

În ceea ce privește disciplina cunoașterea mediului, elevii pot învăța prin intermediul excursiilor în natură, prin observarea și analizarea diferitelor aspecte ale ecosistemului și prin dezvoltarea de proiecte care să contribuie la protejarea mediului. De asemenea, jocurile educaționale și instrumentele digitale pot fi utilizate pentru a explora și înțelege mai bine problemele legate de mediul înconjurător.

În disciplina religie, profesorii pot utiliza discuții și dezbateri care să încurajeze toleranța și respectul față de diferitele credințe religioase. De asemenea, vizitele la diferite locuri de cult și participarea la evenimente religioase pot fi o modalitate excelentă de a înțelege mai bine aceste valori și tradiții.

Un alt mod eficient de a dezvolta competențele practice la elevii mici în domeniul socio-umanist este prin intermediul proiectelor de grup. Acestea implică colaborarea între elevi,

dezvoltarea de abilități de comunicare și de leadership, precum și dezvoltarea de competențe practice specifice disciplinei respective. Proiectele de grup pot fi planificate și implementate într-un mod structurat, cu obiective clare și evaluare regulată a progresului.

O altă resursă didactică importantă în acest sens sunt activitățile extracurriculare. Acestea includ cluburile școlare, organizarea de excursii și participarea la concursuri școlare. Activitățile extracurriculare permit elevilor să învețe prin experiență, să dezvolte competențe practice și sociale și să se implice activ în viața școlii și a comunității.

De asemenea, resursele online și digitale pot fi utilizate cu succes pentru dezvoltarea competențelor practice în domeniul socio-umanist. Platformele digitale de învățare și aplicațiile mobile pot fi utilizate pentru a permite elevilor să învețe într-un mod interactiv și atractiv. De asemenea, acestea pot fi folosite pentru a facilita comunicarea între elevi și profesori și pentru a oferi oportunități de învățare personalizată.

Despre importanța dezvoltării competențelor practice la elevi în domeniul socio-umanist s-au scris multe lucrări de succes. Unul dintre acești autori este Richard Murnane, profesor de educație la Harvard Graduate School of Education. În cartea sa „The New Division of Labor: How Computers Are Creating the Next Job Market”, Murnane susține că elevii care învață să utilizeze tehnologiile digitale și să se adapteze la schimbările rapide în ceea ce privește cererea de competențe într-un domeniu de muncă în continuă evoluție vor avea un avantaj semnificativ în viața profesională. El spunea că: „Nu este suficient ca elevii să învețe fapte și concepte; trebuie să-și dezvolte și abilități practice care îi vor pregăti pentru lumea reală a muncii.” (The New Division of Labor: How Computers Are Creating the Next Job Market). Un alt autor care a scris despre importanța dezvoltării competențelor practice în domeniul socio-umanist este Howard Gardner, profesor la Harvard Graduate School of Education. În cartea sa „Multiple Intelligences: The Theory in Practice”, Gardner argumentează că educația trebuie să fie adaptată la nevoile și aptitudinile individuale ale elevilor, pentru a-i ajuta să-și dezvolte potențialul și să devină cetățeni activi și productivi ai societății.

De asemenea, o lucrare de referință în acest domeniu este „Learning by Doing: A Guide to Teaching and Learning Methods” scrisă de Graham Gibbs, profesor de învățământ superior la Universitatea din Oxford. Această carte oferă o serie de modalități practice și eficiente de învățare, inclusiv activități practice integrate, proiecte de grup și activități extracurriculare. El amintește că „învățarea prin fapte este o metodă eficientă de dezvoltare a competențelor practice și de îmbunătățire a performanței academice.” (Learning by Doing: A Guide to Teaching and Learning Methods) „Un învățământ orientat către elevi, care se concentrează pe dezvoltarea de abilități practice și de înțelegere profundă, poate transforma experiența de învățare a elevilor și poate îmbunătăți rezultatele academice.” M. Weimer. Maryellen Weimer, profesor emerit de pedagogie la Penn State University, a scris o serie de lucrări despre importanța dezvoltării competențelor practice în învățământul superior. În cartea sa „Learner-Centered Teaching: Five Key Changes to Practice”, Weimer argumentează că un învățământ orientat către elevi, care se concentrează pe dezvoltarea de abilități practice și de înțelegere profundă, poate ajuta elevii să-și îmbunătățească performanța academică și să devină mai implicați în propria lor învățare. Acești autori și mulți alții au demonstrat că dezvoltarea competențelor practice la elevii mici în domeniul socio-umanist este esențială pentru a-i pregăti pentru viitorul lor și pentru a-i ajuta să-și realizeze potențialul.

Un studiu recent realizat de către UNESCO arată că dezvoltarea competențelor practice este esențială pentru crearea unei societăți mai incluzive și mai sustenabile. De asemenea, studiul subliniază că dezvoltarea acestor competențe poate contribui la îmbunătățirea performanțelor școlare ale elevilor și la reducerea abandonului școlar. Un alt studiu realizat de către profesorul Howard Gardner arată că există opt tipuri diferite de inteligențe, printre care și inteligența practică sau kinestezică. Dezvoltarea competențelor practice poate ajuta la valorificarea acestui tip de inteligență și la îmbunătățirea performanțelor elevilor care se regăsesc în acest profil.

O bună practică care a fost implementată cu succes în multe școli din întreaga lume este abordarea proiectelor interdisciplinare care implică disciplinele socio-umane și care au ca scop dezvoltarea competențelor practice ale elevilor mici. Aceste proiecte pot avea teme diverse, precum drepturile omului, protejarea mediului, istoria locală sau multiculturalismul, și pot implica activități practice, cum ar fi crearea de prezentări multimedia, organizarea de expoziții sau dezbateri publice.

Un alt exemplu de bună practică ar fi utilizarea tehnologiei pentru a sprijini dezvoltarea competențelor practice. De exemplu, utilizarea jocurilor digitale sau a platformelor online de învățare poate fi o modalitate eficientă de a implica elevii într-un proces de învățare interactiv și de a dezvolta competențele practice, precum rezolvarea problemelor sau colaborarea în echipă.

De asemenea, implicarea părinților și a comunității în procesul educațional poate fi o altă modalitate eficientă de a sprijini dezvoltarea competențelor practice ale elevilor mici în domeniul socio-umanist. De exemplu, organizarea unor evenimente sau proiecte comunitare în care elevii să participe și să se implice poate fi o modalitate de a dezvolta competențe precum comunicarea, responsabilitatea socială sau spiritul civic.

De asemenea, cercetările realizate de către organizații precum OECD sau European Commission au identificat competențele practice (cum ar fi gândirea critică, comunicarea, colaborarea și rezolvarea problemelor) drept competențe cheie necesare pentru succesul într-o lume aflată în continuă schimbare.

Un alt studiu interesant este cel realizat de către Anne Looney și Mark O'Reilly, care a investigat impactul utilizării unor strategii de învățare active în dezvoltarea competențelor practice ale elevilor. Rezultatele studiului au arătat că utilizarea unor strategii de învățare active (cum ar fi proiectele interdisciplinare sau activitățile practice) poate îmbunătăți semnificativ dezvoltarea competențelor practice ale elevilor.

În plus, există cercetări care evidențiază beneficiile implicării părinților și a comunității în procesul educațional, precum studiul realizat de către J. Lawrence Aber și colegii săi, care a arătat că implicarea părinților în educația copiilor are un impact pozitiv asupra performanțelor școlare și asupra dezvoltării competențelor sociale și emoționale ale acestora. Toate aceste studii și cercetări susțin importanța dezvoltării competențelor practice în educația socio-umanistă și evidențiază beneficiile implicării activităților practice, a resurselor didactice adecvate și a implicării părinților și a comunității în procesul educațional.

În continuare, aș dori să dezvolt subiectul prin prezentarea unor exemple concrete de activități practice și resurse didactice care pot fi folosite pentru dezvoltarea competențelor practice în disciplinele istorie, educație civică, cunoașterea mediului și religie.

În cazul disciplinei istorie, una dintre activitățile practice care poate fi utilizată pentru a dezvolta competențele practice ale elevilor este realizarea de proiecte interdisciplinare care să includă activități practice precum vizite la muzee sau monumente istorice, realizarea de prezentări multimedia sau realizarea de expoziții tematice. Aceste activități îi ajută pe elevi să își dezvolte abilități precum gândirea critică, abilitățile de comunicare, colaborarea și prezentarea în public.

În ceea ce privește disciplina educație civică, activitățile practice pot include realizarea de proiecte sociale, participarea la dezbateri și discuții, organizarea de campanii de conștientizare sau realizarea de simulări de alegeri și dezbateri politice. Aceste activități îi ajută pe elevi să își dezvolte abilități precum gândirea critică, capacitatea de a lua decizii informate, abilitățile de comunicare și colaborarea.

În ceea ce privește disciplina cunoașterea mediului, activitățile practice pot include realizarea de experimente și de cercetări de teren, organizarea de excursii în natură sau vizite la laboratoare și centre de cercetare. Aceste activități îi ajută pe elevi să își dezvolte abilități precum observarea și descrierea fenomenelor naturale, formularea de ipoteze și verificarea lor prin experimentare, abilitățile de comunicare și colaborarea.

În ceea ce privește disciplina religie, activitățile practice pot include organizarea de debateri și discuții pe tema valorilor religioase, organizarea de vizite la lăcașurile de cult sau organizarea de activități de voluntariat în cadrul comunității. Aceste activități îi ajută pe elevi să își dezvolte abilități precum respectul pentru diversitatea culturală și religioasă, capacitatea de a lua decizii etice, abilitățile de comunicare și colaborarea.

În ceea ce privește resursele didactice, există o varietate de materiale și instrumente care pot fi folosite pentru a dezvolta competențele practice ale elevilor, cum ar fi ghidurile didactice interactive, jocurile educative, proiectele tematice, filmele și documentarele educative. Aceste resurse îi ajută pe elevi să înțeleagă mai bine conceptele abordate și să își dezvolte abilitățile de comunicare, gândire critică și colaborare.

Pe lângă aceste competențe practice, dezvoltarea unor competențe socio-emoționale este, de asemenea, deosebit de importantă la elevii mici din domeniul socio-umanist. Aceste competențe pot include lucruri precum empatia, comunicarea eficientă, luarea de decizii și rezolvarea de probleme, lucrul în echipă și cooperarea.

În final, dezvoltarea competențelor practice și socio-emoționale la elevii mici din domeniul socio-umanist este esențială pentru pregătirea lor pentru succesul în viață și în carieră. Prin încurajarea și sprijinirea acestor competențe, putem ajuta elevii să devină cetățeni responsabili și implicați, cu abilități necesare pentru a aborda provocările complexe ale lumii de astăzi și de mâine.

În concluzie, dezvoltarea competențelor practice ale elevilor mici în cadrul disciplinelor socio-umane este esențială pentru pregătirea lor pentru o lume complexă și în continuă schimbare. Prin implicarea activă a elevilor în activități practice și prin utilizarea resurselor didactice adecvate, putem sprijini dezvoltarea acestor competențe și putem contribui la crearea unei societăți mai incluzive și mai sustenabile.

BIBLIOGRAFIE

1. BARABAS, E. Dezvoltarea competențelor practice ale elevilor prin activități extracurriculare. *Revista de Educație Fizică și Sport*, 14(1), 2017, pp.30-36.
2. GARDNER, H. *Multiple Intelligences: The Theory in Practice*. New York: Basic Books, 1993.
3. GIBBS, G. *Learning by Doing: A Guide to Teaching and Learning Methods*. Oxford: Further Education Unit, Oxford Polytechnic, 1988.
4. MURNANE, R. J. *The New Division of Labor: How Computers Are Creating the Next Job Market*. Princeton, NJ: Princeton University Press, 2004.
5. POSTARE, D. Dezvoltarea competențelor practice în cadrul disciplinelor socio-umane. *Revista de Științe ale Educației*, 3(1), 2019, pp.82-95.
6. WEIMER, M. *Learner-Centered Teaching: Five Key Changes to Practice*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 2013.